

ЕВРОПЕЙСКА
КОМИСИЯ

Брюксел, 8.5.2013
COM(2013) 266 final

2013/0139 (COD)

Предложение за

ДИРЕКТИВА НА ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ И НА СЪВЕТА

**относно съпоставимостта на таксите по платежните сметки,
прехвърлянето на платежни сметки
и достъпа до платежни сметки за основни операции**

(текст от значение за ЕИП)

{SWD(2013) 164 final}

{SWD(2013) 165 final}

ОБЯСНИТЕЛЕН МЕМОРАНДУМ

1. КОНТЕКСТ НА ПРЕДЛОЖЕНИЕТО

1.1. Основания и цели на предложението

Развитието на единния пазар в областта на финансовите услуги е от първостепенно значение за растежа и конкурентоспособността на Европа. Въпреки това пречки пред цялостната интеграция на вътрешния пазар на финансови услуги все още има. Проведените неотдавна инициативи на равнището на ЕС имаха за цел да насърчат пълното разгръщане на потенциала на вътрешния пазар, преустановяването на пазарната фрагментация и премахването на бариерите и пречките пред движението на услуги, като същевременно се засили доверието на гражданите в техния вътрешен пазар и се предоставят гаранции, че потребителите се възползват от неговите предимства.

В Акта за единния пазар (АЕП) I, приет от Комисията през април 2011 г., бяха очертани дванадесет лоста за насърчаване на растежа и укрепване на доверието на гражданите в единния пазар. В областта на финансовите услуги на дребно в АЕП I се посочва, че е необходимо да се отдели специално внимание „на прозрачността на банковите такси и защитата на получателите на ипотечни кредити“. Комисията също така представи „инициатива за достъп до основна разплащателна сметка на разумна цена за всеки гражданин, независимо от държавата членка на местопребиваване“, за да даде възможност на всички граждани да участват активно в единния пазар.

В АЕП II, приет на 3 октомври 2012 г., бе определена законодателна инициатива относно банковите сметки в ЕС като едно от дванадесетте приоритетни действия за практическо постигане на реални резултати и за укрепване на доверието на гражданите и предприятията да използват единния пазар в своя полза¹. Неговата цел е „предоставяне на достъп на всички граждани на ЕС до основна разплащателна сметка, осигуряване на прозрачност и сравнимост на банковите такси и улесняване на смяната на банкови сметки“². Освен това в работната си програма за 2013 г. Комисията обяви предложения в областта на прозрачността и съпоставимостта на банковите такси и смяната на банкови сметки³.

Проведените преди това инициативи в областта на банкирането на дребно не само доведоха до активизиране на трансграничната дейност на доставчиците на платежни услуги, но донесоха значителни ползи и за много европейски потребители, по-специално посредством по-евтини операции, по-бързи плащания и по-прозрачни условия и цени. В Директивата относно платежните услуги (Директива 2007/64/ЕО) са предвидени някои задължения за прозрачност по отношение на таксите, начислявани от страна на доставчиците на платежни услуги. Тази инициатива допринесе за значително съкращаване на времето, необходимо за изпълнението на операциите, както и за по-добра съгласуваност на информацията, предоставяна на потребителите по отношение на платежните услуги. С приетия неотдавна Регламент относно единната зона за плащания в евро (ЕЗПЕ) бе създадена съгласувана рамка за сигурно и бързо извършване на платежни операции в рамките на еврозоната в условията на по-лесен достъп до платежни услуги и по-добра мобилност за клиентите.

¹ http://ec.europa.eu/commission_2010-2014/barnier/headlines/news/2012/10/20121003_en.htm

² „Акт за единния пазар II — Заедно за нов растеж“, COM (2012) 573 от 3 октомври 2012 г., стр. 16.

³ „Работна програма на Комисията за 2013 г.“, COM (2012) 629 от 23 октомври 2012 г., приложение I, стр. 5.

Макар че мерките за завършване изграждането на единния пазар на финансови услуги следва да допринесат за постигането на растеж и разкриването на повече възможности за стопанска дейност за доставчиците на финансови услуги, тяхното въздействие по отношение на потребителите също е от жизненоважно значение. Съществуващата в момента липса на прозрачност по отношение на таксите по платежните сметки затруднява информирания избор на потребителите. Дори когато таксите са съпоставими, преминаването от една платежна сметка към друга често е дълга и сложна процедура. В резултат на това инертността в поведението на потребителите по отношение на платежните сметки все още е много висока. През 2012 г. бе проведено проучване относно финансовите услуги на дребно⁴, което показва, че голяма част от потребителите в повечето случаи не сменят своите доставчици на платежни услуги. Само 16 % от анкетиранияте, притежаващи финансов продукт, са открили нова платежна сметка в предходните пет години. Освен това едва 3 % от респондентите посочват, че са открили платежна сметка зад граница. За 21 % от потребителите основна пречка пред закупуването на финансови продукти на дребно зад граница е неясната информация, липсата на яснота относно правата на потребителите (18 %) или твърде сложните процедури (15 %). Пасивността на потребителите прави привличането на нови клиенти още по-трудно за доставчиците на финансови услуги и може да превърне навлизането на нови пазари в по-малко привлекателно, особено в международен контекст. Това от своя страна води до по-високи цени и занижено качество на услугите, предоставяни на потребителите.

Въздействието на мерките на ЕС, насочени към осигуряване на балансирана и стабилна рамка за пълноценно реализиране на ползите от вътрешния пазар за финансови услуги, е намалено поради факта, че голяма част от гражданите на ЕС все още нямат открита банкова сметка. Според данни на Световната банка около 58 милиона потребители в ЕС нямат, а измежду тях около 25 милиона биха желали да открият платежна сметка⁵. Освен това различни проведени от Комисията проучвания и консултации, както и подадени от потребителите жалби показват, че при откриването на платежна сметка много граждани се сблъскват с трудности поради това, че нямат постоянен адрес в държавата членка, на чиято територия се намира доставчикът на платежни услуги. В това положение се намират и голям брой потребители в ЕС, които живеят в друга държава членка (12,3 млн. души през 2010 г.) Всички тези фактори се отразяват отрицателно на възможността на потребителите да имат достъп до платежни сметки, особено зад граница. Както бе подчертано в наскоро приетия пакет от мерки за социалните инвестиции, платежните сметки представляват жизненоважен инструмент за участието на хората в икономическия и обществения живот⁶.

Фактът, че голям брой потребители в момента не участват на вътрешния пазар на финансови услуги, се отразява неблагоприятно както на доставчиците на платежни услуги, така и на потребителите. От една страна, мотивацията на доставчиците да предлагат услугите си в Съюза и да навлязат на нови пазари намалява, което ограничава конкуренцията и на свой ред води до по-малко благоприятни условия за потребителите. От друга страна, потребителите, които не ползват банкови услуги, не могат да се възползват от преимуществата на вътрешния пазар. В икономиката все повече навлизат безналичните плащания, а тази тенденция оказва въздействие както върху дружествата, така и върху потребителите. Тя има значение и за публичните

---

⁴ Евробарометър

⁵ Доклад на Световната банка

⁶ Съобщение на Комисията „Социални инвестиции за растеж и сближаване“, COM (2013)83 от 20 февруари 2013 г.

администрации, които също са наясно с предимствата на безналичните плащания⁷. Липсата на достъп до платежни сметки не позволява на потребителите пълноценно да се възползват от вътрешния пазар, например поради невъзможността да закупуват стоки зад граница или онлайн.

Тъй като платежните сметки са финансовият продукт, който е най-вероятно да се купува зад граница, намирането на адекватни решения на описаните по-горе проблеми е от жизненоважно значение. Ако не се предприемат действия, би могло да се стигне до потенциално сериозни последствия, включително да бъде затруднено развитието и пълноценното функциониране на вътрешния пазар, което би оказало значително въздействие върху доставчиците на платежни услуги, потребителите и икономиката като цяло. Нещо повече, финансовата криза ясно показва огромното значение на ефективните мерки за възвръщането на потребителското доверие във финансовите институции.

В този контекст и с цел подобряване на интеграцията на пазара на платежни сметки в ЕС, настоящото предложение има за цел постигане на по-голяма прозрачност и съпоставимост на информацията за таксите по платежните сметки, по-лесно за потребителите прехвърляне на платежните сметки, премахване на дискриминацията въз основа на местопребиваването по отношение на платежните сметки, както и предоставяне на достъп до платежни сметки за основни операции в рамките на ЕС. Това ще допринесе за по-лесно навлизане на пазара, повече икономии от мащаба и следователно засилване на конкуренцията в банковия сектор и сектора на платежните услуги, както в рамките на отделните държави членки, така и между тях. Предприемането на стъпки за по-лесно съпоставяне на услугите и таксите, както и улесняването на процедурата за преминаване от една сметка към друга на свой ред ще има за резултат по-изгодни цени и по-качествени услуги за потребителите. Настоящото предложение също така си поставя за цел да осигури за всички потребители в ЕС достъп до основни платежни услуги и да премахне дискриминацията въз основа на местопребиваването по отношение на потребителите, които възнамеряват да открият платежна сметка зад граница, а ползите от това ще бъдат налице както за доставчиците на платежни услуги, така и за потребителите.

1.2. Съществуващи разпоредби в областта на предложението

Прозрачност и съпоставимост на таксите по платежните сметки

В Директивата относно платежните услуги (Директива 2007/64/ЕО) са предвидени задължения за прозрачност по отношение на таксите, начислявани от доставчиците на платежни услуги, но не е очертана рамка за начина, по който ще се представя необходимата за тази цел информация, нито се съдържат разпоредби относно съпоставимостта на таксите.

---

⁷ В Ирландия например едва 40 % от социалните плащания се извършват по платежна сметка, а 52 % се правят чрез пощенски записи, вж. Стратегия за финансово приобщаване, ръководна група за финансово приобщаване, ирландско Министерство на финансите, юни 2011 г., стр. 14, <http://www.finance.gov.ie/documents/publications/reports/2011/Fininclusreport2011.pdf>. Оценките показват също така, че „използването на неелектронни платежни системи струва на икономиката около 1 милиард евро всяка година.“ Изследване на членовете на ирландската Организация за платежни услуги [...], стр. 18., 2007 г. До подобни заключения се стигна и в Германия, където изготвен от Бундестага доклад относно финансовото приобщаване потвърди високите административни разходи, възникнали в резултат на неелектронните средства за разплащане, използвани от правителствените агенции при изплащането на обезщетения, вж. Bericht der Bundesregierung zur Umsetzung der Empfehlungen des Zentralen Kreditausschusses zum Girokonto für jedermann, Drucksache 17/8312, German Bundestag, 27.12.2011 г., стр. 7.

През 2010 г. Европейската комисия покани Комитета на европейската банкова индустрия (ЕВІС), който представлява банковия сектор на равнището на ЕС, да разработи рамка, въз основа на принципа на саморегулирането, с която да се гарантира по-голяма прозрачност на таксите по платежните сметки. През май 2011 г. ЕВІС представи предложението си на Европейската комисия, но то бе на незадоволително ниво. По-специално, с този опит за саморегулиране не бе постигната съгласувана терминология в рамките на приемлив срок.

Прехвърляне на платежни сметки

През 2008 г. ЕВІС прие Общи принципи за прехвърляне на банкова сметка, в които се посочват начини за улесняване на прехвърлянето на сметки в рамките на дадена държава членка. Бе предвидено прилагането на Общите принципи да завърши до края на 2009 г. Към 2012 г. равнището на прилагане на тези насоки обаче се оказва незадоволително.

Причината е по-специално във факта, че не всички доставчици на платежни услуги спазват установените от ЕВІС принципи, като в много случаи прилагането им е разпокъсано и непоследователно. Това доведе до трудности в няколко посоки за потребителите, които желаят да прехвърлят своята сметка. От една страна, много потребители се сблъскват с неточно изпълнение на платежните им нареждания, което понякога може дори да доведе до глоби. Освен това продължителността на процедурата за прехвърляне на сметка в някои държави значително надвишава 15-дневния период, предвиден в Общите принципи. На потребителите също така често не се предоставя ясна информация относно наличието на механизъм за прехвърляне на сметки и основните му характеристики.

Достъп до платежна сметка за основни операции

На 18 юли 2011 г. Комисията публикува Препоръка относно достъпа до основна разплащателна сметка⁸. В Препоръката държавите членки се приканват да въведат необходимите мерки, за да гарантират, че в срок от 6 месеца след публикуването ѝ на потребителите ще бъде осигурено предлагане на платежни сметки за основни операции. Като следваща стъпка на 22 август 2012 г. службите на Комисията публикуваха доклад относно „Националните мерки и практики по отношение на достъпа до основни платежни сметки“⁹, в който се прави оценка на степента на спазване на Препоръката от страна на държавите членки, а заключението е, че основните ѝ принципи се спазват само от няколко държави членки.

По-специално, към настоящия момент единадесет държави членки не разполагат с действащи мерки относно правото на откриване на сметка, нейните характеристики и свързаните с нея такси. Само няколко държави членки се доближават до действително прилагане на принципите на Препоръката. В останалите част от правилата или системите са въведени или предстои да бъдат въведени, макар че стандартите и степента на изпълнение силно се различават. В някои държави въведените мерки не намират израз в законодателни инициативи, като вместо това са ограничени до действия за саморегулиране, които засягат само онези банки, които доброволно са избрали да се присъединят към въпросните принципи. Така тяхната ефективност е ограничена, а прилагането им е непоследователно. Други държави членки са приели само общи разпоредби по отношение на достъпа до платежни сметки, а структурирани мерки в това отношение все още липсват.

⁸ 2011/442/EC: <http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=CELEX:32011H0442:BG:NOT>

⁹ http://ec.europa.eu/internal_market/finservices-retail/docs/inclusion/swd_2012_249_en.pdf

1.3. Съгласуваност с други политики и цели на Европейския съюз

Предложението е в съответствие с политиките и целите на Съюза. Мерките, предвидени в него, целят да се насърчи развитието на вътрешния пазар и ще осигурят възможност на всички потребители във всички държави членки да се възползват в пълна степен от произтичащите от него предимства. Чрез засилване на конкуренцията между доставчиците на платежни услуги и улесняване на участието на потребителите на единния пазар предложението ще доведе до по-голям обем на операциите в рамките на ЕС и ще допринесе за постигането на общите цели за икономически растеж.

Настоящото предложение допълва мерките, приети от Комисията с Директивата относно платежните услуги, в която се съдържат хармонизирани разпоредби за прозрачност на таксите с цел намаляване на разходите за доставчиците на платежни услуги по отношение на платежните системи. Настоящото предложение, от друга страна, е пряко насочено към хармонизиране на терминологията по отношение на таксите и на начина, по който те се представят, и в него се установяват стандарти за качество по отношение на информационните инструменти, така че да се улесни съпоставянето на условията по платежните сметки. Освен това в него се предвижда процедура за ефективно прехвърляне на платежни сметки, като също така се гарантира и достъпът до основни платежни услуги.

Предложението е в съответствие с политиката на Съюза в областта на борбата срещу изпирането на пари и финансирането на тероризма. В съответствие с Третата директива срещу изпирането на пари при откриването на сметка потребителите ще трябва да продължат да спазват изискването за представяне на документ за самоличност¹⁰. Вече няма да е възможно обаче откриването на платежна сметка да бъде отказано с аргументи, свързани с предотвратяване на изпирането на пари, въз основа само на факта, че потребителят не пребивава в държавата членка, където желае да открие сметка.

2. РЕЗУЛТАТИ ОТ КОНСУЛТАЦИИТЕ СЪС ЗАИНТЕРЕСОВАНИТЕ СТРАНИ И ОТ ОЦЕНКИТЕ НА ВЪЗДЕЙСТВИЕТО

2.1. Консултация със заинтересованите страни

Методи на консултиране, основни целеви сектори и общ профил на участниците в консултацията

Службите на Комисията започнаха обществената консултация на 20 март 2012 г. Целта ѝ бе да събере мненията на заинтересованите страни относно прозрачността на таксите по платежните сметки и прехвърлянето на платежна сметка, за да се оцени необходимостта от действия на равнището на Европейския съюз и да се определят мерките, които евентуално следва да бъдат предприети. Европейската комисия получи 124 отговора от заинтересовани страни в 19 държави членки и една държава от ЕИП, както и от представителни органи на равнището на ЕС и на международно равнище.

Обобщение на отговорите и на начина, по който са взети предвид

По отношение на прозрачността на начисляваните по платежните сметки такси голяма част от отговорилите във всички категории заинтересовани страни съобщават, че са се сблъскали с проблеми в сектора на банкирането на дребно от гледна точка на начина на

---

¹⁰ Директива 2005/60/ЕО на Европейския парламент и на Съвета за предотвратяване използването на финансовата система за целите на изпирането на пари и финансирането на тероризъм, 26.10.2005 г.

представяне и съпоставимостта на тези такси. Потребителите единодушно изразяват подкрепа за предприемането на действия на равнището на ЕС, насочени към осигуряването на равнопоставени условия в тези области. Позициите на държавите членки и представителите на сектора обаче се различават по отношение на възможните начини за справяне с тези проблеми. Някои държави членки подкрепят действия на равнището на ЕС или биха обмислили такава възможност, докато други смятат, че първоначално са необходими допълнителни мерки на национално равнище. Повечето заинтересовани страни от сектора на финансовите услуги не виждат необходимост от законодателни разпоредби на равнището на ЕС и изразяват становището, че ако се предприемат действия от страна на ЕС, те следва да бъдат гъвкави и да вземат под внимание усилията, полагани на национално равнище.

По отношение на прехвърлянето на сметките потребителите и представителите на гражданското общество изтъкват, че банките невинаги предлагат услуга по прехвърляне на сметка, а дори когато такава услуга се предлага, те невинаги изцяло спазват залегналите в Общите принципи разпоредби. Представителите на сектора на финансовите услуги, от друга страна, смятат, че повечето доставчици предлагат услуга за прехвърляне на сметки, която е в съответствие с Общите принципи. Обществените органи изразяват силно различаващи се позиции. Налице са разнородни мнения за това дали Общите принципи трябва да станат задължителни. Няколко държави членки, както и участниците от сектора на финансовите услуги смятат, че доброволният подход на Общите принципи трябва да се запази. Респондентите от други държави членки изразяват по-отворено становище относно превръщането на Общите принципи в задължителни, тъй като по този начин ще се гарантира по-ефективно прилагане на разпоредбите. Потребителите и представителите на гражданското общество изразяват силно убеждение, че Общите принципи трябва да бъдат задължителни. Заинтересованите страни не са единодушни и по въпроса дали инициативата, която евентуално ще бъде предприета, трябва да обхваща и трансграничното прехвърляне на сметки. Потребителите като цяло се обявяват в полза на трансграничното прехвърляне на сметки, докато повечето участници от сектора се противопоставят на този вариант. Що се отнася до държавите членки, докато някои участници не подкрепят трансграничното измерение, други застъпват тезата, че този вариант ще има благоприятно въздействие върху изграждането на единния пазар.

По отношение на достъпа до сметка резултатите от консултацията са смесени. От една страна, участниците от сектора на финансовите услуги, както и някои държави членки заявяват, че няма съществени пречки за достъпа на потребителите до платежна сметка за основни операции, тъй като секторът на финансовите услуги се придържа или към националните разпоредби относно достъпа до такива сметки, или към Препоръката на ЕС. Поради това те стигат до извода, че в тази област не следва да се предприемат действия. Респондентите от сектора на финансовите услуги отново подчертават, че дадена мярка бъде предприета, тя следва да бъде на национално равнище, за да може да обхване различните законови и подзаконови режими, съществуващи в рамките на ЕС. От друга страна, потребителите, представителите на гражданското общество и някои други държави членки изразяват становището, че сегашното положение е незадоволително и че са налице сериозни трудности по отношение на достъпа до услугите, свързани с основните платежни сметки. Поради това те силно подкрепят варианта за инициатива, която би осигурила такъв достъп и съответно защитават тезата за приемане на законодателни мерки на равнището на ЕС, макар и с известна гъвкавост с оглед на националните особености.

В рамките на консултацията службите на Комисията проведоха срещи с държавите членки и доставчиците на платежни услуги, както и с представителите на кредитните посредници, сектора и потребителите.

2.2. Оценка на въздействието

В съответствие със своята политика за по-добро регулиране Комисията направи оценка на въздействието на вариантите на политиката. Те са свързани с обхвата на новите разпоредби, нивото на стандартизиране, разработването и прилагането на мерки по отношение на прозрачността и съпоставимостта на таксите, прехвърлянето на сметки, подобряването на достъпа до основни платежни услуги, както и на начина, по който да се гарантира ефективното им прилагане за потребителите.

При оценката на въздействието бяха използвани резултатите от редица проучвания и изследвания: проучване на Евробарометър; проучване относно количествената оценка на икономическото въздействие на действията на ЕС за подобряване на прозрачността на таксите, съпоставимостта и мобилността в рамките на вътрешния пазар по отношение на личните банкови текущи сметки; проучване относно прозрачността и съпоставимостта на банковите такси и банковата мобилност; както и проучване относно опита на потребителите при прехвърлянето на сметки от гледна точка на общите принципи за прехвърляне на банкова сметка.

В оценката на въздействието бяха установени редица проблеми, свързани с прозрачността и съпоставимостта на таксите по платежните сметки. Информацията, която се предоставя на потребителите по отношение на таксите, е твърде сложна. Разнообразието на моделите за ценообразуване допълнително усложнява избора на подходящ продукт. Това води до информационна асиметрия и пречи на потребителя да разбере какво всъщност представляват таксите, като затруднява неговия потребителски избор и в крайна сметка е в ущърб на конкуренцията. В допълнение се наблюдават големи колебания в цените по отношение на платежните сметки, което поставя и въпроса за равнището на ценовата конкуренция на пазара. Тези колебанията създават и усещането, че цените на обслужване на платежните сметки не са справедливи, като по този начин се подкопава доверието на потребителите в сектора.

Въз основа на тези факти и след анализ на вариантите на политиката Комисията стигна до заключението, че предложеният набор от мерки на политиката следва да включва въвеждане на стандартен списък на таксите, начислявани за услугите, които се предлагат по платежните сметки; мерки, насочени към гарантиране на независимостта на уебсайтовете за съпоставяне на таксите по отношение на свързаните с платежните сметки услуги на равнището на държавите членки, както и въвеждане на изискване за създаване на уебсайтове, когато такива липсват; въвеждане на изискване към доставчиците на платежни услуги поне веднъж годишно да предоставят последваща информация за таксите, заплатени от потребителите по техните платежни сметки.

Оценката на въздействието показва също, че в ЕС мобилността, свързана с платежните сметки, все още е ограничена. Частично това се дължи на недостатъчна и често непоследователна информация за процедурата по прехвърляне на сметки, както и липсата на съдействие от служителите на доставчиците на платежни услуги. Прехвърлянето на сметки често се възприема от потребителите като скъпа или дълга процедура; в много случаи не е ясно колко време ще отнеме тя и какво ще стане с директните дебити/кредитните преводи по време на „преходния период“ (т.е. периода, когато новата сметка вече е открита, но не всички периодични плащания са прехвърлени по нея). И накрая, сроковете, определени в Общите принципи, често не се спазват.

В оценката на въздействието се подчертава също, че липсва обща рамка по отношение на прехвърлянето на сметка зад граница или съпоставянето на таксите по платежните сметки. Въпреки че е налице значително по обем потенциално търсене, потребителите могат да се отдръпнат поради сложността на процедурата на практика. При пълноценно функциониране на вътрешния пазар, наличието на съпоставима информация за цените на обслужване на платежните сметки в целия ЕС би осигурило по-голям избор за потребителите и би улеснило процеса на прехвърляне на сметките както в рамките на отделните държави членки, така и зад граница.

Въз основа на гореизложеното и след задълбочена оценка на вариантите за действие Комисията стигна до извода, че за да се подобри процедурата по прехвърляне на сметките, са необходими мерки, с които да се даде правнообвързваща сила на разпоредбите, залегнали в Общите принципи относно прехвърлянето на сметки. Нещо повече, чрез тези мерки обхватът на Общите принципи следва да се разшири, така че да обхване и прехвърлянето на платежни сметки зад граница. По този начин потребителите ще могат да получават ясна и разбираема информация от доставчиците на платежни услуги и да изберат платежната сметка, която най-точно отговаря на техните нужди. Освен това, ако въз основа на тази информация потребителите решат да сменят сметката си, на тяхно разположение ще бъдат услугите по прехвърляне на сметка.

По отношение на достъпа, в оценката на въздействието се прави изводът, че е необходимо правото на достъп до платежна сметка за основни операции да бъде гарантирано за всеки потребител в ЕС посредством задължително европейско законодателство. В ЕС има 58 милиона потребители, които нямат платежна сметка. Като основна причина за това се откриха няколко фактора, включително липсата на последователна правна уредба в целия ЕС, отказът въз основа на националност или местопребиваване, високата цена за обслужване на сметките, както и липсата на финансови познания и разбиране сред потребителите, а също и слабото доверие във финансовата система.

В оценката на въздействието бяха разгледани редица варианти и подварианти на политиката¹¹. Стигна се до заключението, че за разрешаването на констатираните проблеми най-подходящата мярка в рамките на политиката е държавите членки да бъдат обвързани с правно задължение за гарантиране на правото на достъп до платежна сметка за основни операции за всички потребители. Характеристиките на основните платежни сметки следва да бъдат с по-широк обхват, отколкото залегналия в Препоръката, така че да бъде обхванато и интернет банкирането и закупуването на продукти онлайн. С новите мерки ще се подобрят наличието и достъпът до основни платежни услуги, включително достъпността им от финансова гледна точка. Това се очаква на свой ред значително да намали загубите за потребителите, да засили финансовото и социалното приобщаване и доверието на потребителите, да насърчи трансграничната мобилност и да създаде стимули за пълноценно участие на възможно най-голям брой потребители на вътрешния пазар.

Оценката на въздействието бе изпратена на Комитета за оценка на въздействието на 27 юли 2012 г. Комитетът поиска оценката да бъде изпратена отново, след като бъде допълнена с информация относно определянето на проблема, принципа на субсидиарност, като също така включва критичен преглед на представените варианти за обвързващи мерки от гледна точка на принципа на пропорционалност и добавена стойност на ЕС. Комитетът също така поиска представянето на вариантите и

---

¹¹ Работен документ на службите на Комисията (Оценка на въздействието, параграф 7, стр. 56)

очакваното им въздействие да бъде усъвършенствано, а заключенията в доклада да бъдат последователно обвързани с гледните точки на различните групи заинтересовани страни. Оценката на въздействието беше представена отново на 29 октомври 2012 г. На 28 ноември Комитетът заяви, че не може да даде положително становище и предложи допълнителни изменения, свързани най-вече с въпроса за прехвърлянето на сметки зад граница. В отговор на това службите на Комисията направиха допълнителни промени в текста, включително засилване на взаимовръзките между проблемните области, изясняване на транснационалното измерение на проблема, представяне на по-подробни данни относно гледищата на заинтересованите страни, както и по-задълбочен преглед по отношение на прехвърлянето на сметки зад граница.

3. ПРАВНИ ЕЛЕМЕНТИ НА ПРЕДЛОЖЕНИЕТО

3.1. Правно основание

Предложението се основава на член 114 от Договора за функционирането на Европейския съюз. Както е изяснено по-горе, предложението има за цел чрез създаването на рамка на ЕС за обхванатите в него области да премахне съществуващите бариери пред свободното движение на платежни услуги и, в по-широк смисъл, на свободното движение на стоки, хора, услуги и капитали, за които от първостепенно значение е наличието на напълно интегриран и развит единен пазар на платежни услуги. Предложението също така ще предотврати по-нататъшно фрагментиране на единния пазар — ефект, който би възникнал, в случай че държавите членки самостоятелно предприемат различни и непоследователни регулаторни действия в тази област.

3.2. Принцип на субсидиарност

Съгласно принципа на субсидиарност действия на равнището на ЕС могат да бъдат предприети само когато поставените цели не могат да бъдат постигнати индивидуално от държавите членки. Намесата на ЕС е необходима, за да се гарантира правилното функциониране на вътрешния пазар и да се избегне нарушаването на конкуренцията в областта на банкирането на дребно.

Ако са налице разнородни правни уредби, както и ако те изобщо липсват, се издигат бариери пред достъпа до държавите и пазарите. Предприемането на инициатива на равнището на ЕС ще обхване по по-добър начин факторите, които възпрепятстват стопанската дейност или водят до по-високи разходи за нея в друга държава членка в сравнение с разходите за местните доставчици. Кредитните институции, които желаят да извършват дейност зад граница, не само трябва да спазват различни изисквания, но също така са лишени от възможността пълноценно да се възползват от икономии от мащаба при разработването на процесите и при операциите в области като бек-офис дейностите.

Ниската като цяло мобилност на клиентите и неефективните механизми за прехвърляне на сметки по-специално създават пречки пред навлизащите участници на пазара, които набират нови клиенти. Липсата на действия или предприемането на самостоятелни действия от държавите членки вероятно ще има за резултат оформянето на различни нормативни уредби, което ще доведе до пазари с ниско ниво на конкуренция и неравнопоставеност в равнището на защита на потребителите в ЕС. Ако обаче на равнището на ЕС бъдат установени общи критерии за начина, по който ще функционира секторът на банкирането на дребно, на потребителите ще бъде осигурена информацията, която им е необходима, за да направят своя информиран избор. Това от своя страна ще допринесе за засилването на конкуренцията и за ефикасното

разпределение на ресурсите в рамките на финансовия пазар на дребно в ЕС в полза както на предприятията, така и на потребителите.

Освен това създаването на равнопоставени условия на равнището на ЕС ще даде възможност на потребителите да участват в електронната търговия и цифровия пазар и по този начин те ще могат да се възползват от по-привлекателни продукти и услуги в други държави членки. Бе направен опит за разрешаване на проблемите с прозрачността на банковите такси и прехвърлянето на сметки посредством подход за саморегулиране, който обаче се оказа незадоволителен и неефективен. И накрая, що се отнася по-специално до достъпа до платежни сметки за основни операции, прилагането на Препоръката от 2011 г. относно достъпа до основна разплащателна сметка се оказва недостатъчно. В тази област съществуващите в рамките на ЕС разпоредби са откъслечни и е малко вероятно това да се промени в близко бъдеще, особено с оглед на световната финансова криза и свиването на националните пазари.

3.3. Принцип на пропорционалност

Действията, свързани с намеса на равнището на ЕС, не надхвърлят необходимото за постигането на поставените цели. Елементите на пакета от мерки играят допълваща роля и осигуряват баланс между ефективността при осигуряването на напълно функциониращ вътрешен пазар на финансови услуги на дребно с високо равнище на защита на потребителите и отчитането на аспектите на ефикасността.

По отношение на прозрачността и съпоставимостта на таксите по платежните сметки предложението следва гъвкав подход, например чрез разпоредбите за стандартизирана терминология на национално равнище и за стандартизиране на терминологията на равнището на ЕС в случаите, в които това е възможно. По отношение на прехвърлянето на сметките се предвижда двойно повече време за прехвърляне на сметка зад граница (тези разпоредби подлежат на преразглеждане след 5 години). Що се отнася до достъпа до сметка, с настоящата инициатива се установява право на достъп до платежна сметка за основни операции, а държавите членки ще разполагат със значителна гъвкавост при практическото изпълнение.

Що се касае до дискриминацията, свързана с изискването за местопребиваване, в предложението е включена обща разпоредба въз основа на подхода, възприет в член 20 от Директива 2006/123/ЕО по отношение на нефинансовите услуги. По-конкретни задължения се установяват само за платежните сметки за основни операции.

Само законодателни разпоредби биха могли да гарантират равнопоставени условия навсякъде в ЕС, минимизиране на разходите и максимизиране на възможностите за икономии от мащаба за доставчиците на сметки, които желаят да извършват дейност зад граница. Въпреки че с приемането на законодателни разпоредби за заинтересованите страни ще възникне свързана с изпълнението му тежест от гледна точка на време и разходи, тя ще бъде сходна с тежестта, която би произтекла от правилното прилагане на разпоредбите на Препоръката и подхода на саморегулиране.

3.4. Избор на инструмент

Предлаган инструмент: Директива.

Опитите за разрешаване на проблемите, свързани със съпоставимостта на таксите по платежните сметки и прехвърлянето на сметки, чрез подход на саморегулиране до голяма степен се оказаха неуспешни. Прилагането на Общите принципи за прехвърляне на платежна сметка в държавите членки в повечето случаи бе незадоволително. Това може до голяма степен да се дължи на факта, че в рамките на подхода на саморегулиране липсват мерки за контрол и прилагане. Усилията за разработване,

съвместно с представители на сектора, на инициатива за саморегулиране с цел подобряване на съпоставимостта на таксите по платежните сметки също не доведоха до успех. Следователно саморегулирането като такова не би представлявало ефективно решение.

Спазването на Препоръката на Комисията относно достъпа до платежна сметка за основни операции също до голяма степен бе недостатъчно. Само три държави членки като цяло се съобразяваха с нея, докато повече от половината държави членки нямаха рамка за насърчаване на правото на достъп. И тук, както и по отношение на съпоставимостта, прозрачността и прехвърлянето, мерките с незадължителна сила се оказаха неуспешни.

Въвеждането на задължителна мярка е най-ефективният и ефикасен начин за постигане на поставените цели. Въвеждането на вариантите на политиката във всички 27 държави членки, както и приложимостта на разпоредбите могат да бъдат гарантирани единствено чрез правнообвързващ законодателен инструмент. Директивата позволява да бъдат взети предвид специфичните обстоятелства на националните пазари на платежни сметки. Това ще допринесе за постигането на равни условия както за потребителите, така и за предприятията в целия ЕС.

4. ОТРАЖЕНИЕ ВЪРХУ БЮДЖЕТА

Предложението няма отражение върху бюджета на ЕС, нито върху бюджетите на агенциите на ЕС.

5. НЕЗАДЪЛЖИТЕЛНИ ЕЛЕМЕНТИ

5.1. Преглед / Преразглеждане / Клауза за изтичане на срока на действие

Предложението включва клауза за преглед.

5.2. Европейско икономическо пространство

Предложеният акт е свързан с вътрешния пазар и поради това обхватът му следва да включва Европейското икономическо пространство.

5.3. Подробно обяснение на предложението

С цел да се улесни процесът на вземане на решение, по-долу е представено кратко обобщение на основните аспекти на директивата.

В член 1 (Предмет и приложно поле) се определя обхватът на директивата.

В член 2 (Определения) са дадени определенията на използваните в директивата термини.

В член 3 (Списък на най-представителните платежни услуги, за които се събират такси на национално равнище, и разпоредби за стандартизирана терминология) се поставя изискването държавите членки да изготвят списък на най-представителните платежни услуги, за които на национално равнище се начисляват такси, както и да установят стандартизирана терминология за тези услуги.

В член 4 (Документ с информация за таксите и речник) се въвежда изискването държавите членки да установят задължение за доставчиците на платежни услуги да предоставят на потребителите посочения в член 3 списък с най-представителните платежни услуги, за които се събират такси на национално равнище, както и информация за съответните такси. Тази информация следва да се предоставя в стандартизиран формат. С разпоредбата от държавите членки се изисква също така да

установят задължение за доставчиците на платежни услуги да предоставят речник с термини за основните услуги, включени в списъка.

В член 5 (Сведение за платените такси) от държавите членки се изисква да установят задължение за доставчиците на платежни услуги най-малко веднъж годишно да предоставят на потребителите информация за всички платени такси. Тази информация следва да се предоставя в стандартизиран формат.

В член 6 (Информация за договорите и услугите) към доставчиците на платежни услуги се поставя изискването в предоставяната от тях информация за договорите и услугите да използват в съответния случай стандартизираната терминология по член 3.

В член 7 (Уебсайтове за съпоставяне на таксите) се установява задължението на държавите членки да гарантират, че потребителите имат достъп до поне един уебсайт за съпоставяне на таксите по платежните сметки. Държавите членки следва да създадат схема за акредитация на частни оператори.

В член 8 (Пакетни продукти) от държавите членки се изисква да установят задължение за доставчиците на платежни услуги, според което когато те предлагат платежна сметка заедно с друга финансова услуга или продукт като част от пакет, те следва да предоставят на клиента необходимата информация за всеки от отделните му компоненти.

В член 9 (Предоставяне на услуга по прехвърляне на платежна сметка) от държавите членки се изисква да установят общо задължение за доставчиците на платежни услуги за осигуряване на достъп до услуга по прехвърляне на платежна сметка за всеки потребител, който е титуляр на сметка при доставчик на платежни услуги, намиращ се на територията на Съюза.

В член 10 (Услуга по прехвърляне на платежна сметка) се установяват конкретни функции и задължения за приемащите и прехвърлящите доставчици на платежни услуги в рамките на услугата по прехвърляне на платежна сметка.

В член 11 (Такси, свързани с услугата по прехвърляне на платежна сметка) се определят принципи, с които се гарантира, че евентуалните свързани с посочената услуга такси, са подходящи и съответстват на реално извършените във връзка с нея разходи.

В член 12 (Финансови загуби за потребителите) се установява задължението доставчиците на платежни услуги да възстановят извършените от потребителите разходи в резултат на грешка или забавяне от страна на доставчика при услугата по прехвърляне на сметка. Неговата цел е също така да предотврати финансови загуби за потребителите в случаите, когато трети страни са изпълнили неточно кредитните преводи или директните дебити.

В член 13 (Информация за услугата по прехвърляне на платежна сметка) се установява задължението доставчиците на платежни услуги да предоставят на потребителите информация относно услугата по прехвърляне на платежна сметка.

В член 14 (Недискриминация) от държавите членки се изисква да гарантират, че при откриването и използването на платежна сметка потребителите не са обект на дискриминация въз основа на националност или местопребиваване.

В член 15 (Право на достъп до платежна сметка за основни операции) се установява правото на достъп до платежна сметка за основни операции за потребителите във всички държави членки. В него се установява също така задължението на държавите

членки да определят поне един доставчик на платежни услуги, който да предлага платежни сметки за основни операции.

В член 16 (Характеристики на платежната сметка за основни операции) е посочен списък с платежните услуги, които следва да се предоставят по платежните сметки за основни операции.

В член 17 (Такси по платежните сметки за основни операции) се изисква държавите членки да гарантират, че посочените в член 16 услуги се предоставят от доставчиците на платежни услуги безплатно или срещу приемлива такса.

В член 18 (Рамкови договори и прекратяване) се припомня, че по отношение на платежните сметки за основни операции се прилага Директива 2007/64/ЕО. В него обаче са предвидени основания, които в ограничен брой случаи биха могли да обосноват прекратяване на рамковия договор за платежна сметка за основни операции от страна на доставчика на платежни услуги.

В член 19 (Обща информация за платежните сметки за основни операции) от държавите членки се изисква да гарантират, че са предприети мерки, насочени към повишаване на осведомеността по отношение на платежните сметки за основни операции.

В член 20 (Компетентни органи) се уреждат процедурите за определяне на националните органи, които отговарят за прилагането на разпоредбите на директивата.

В член 21 (Алтернативно разрешаване на спорове) от държавите членки се изисква да установят конкретни изисквания за уреждането на спорове между потребителите и доставчиците на платежни услуги.

В член 22 (Административни мерки и наказания) от държавите членки се изисква да установят разпоредби относно наказанията при нарушаване на националните разпоредби, приети за прилагането на настоящата директива.

В членове 23 (Делегирани актове) и 24 (Упражняване на делегираните правомощия) на Комисията се предоставят правомощия да приема делегирани актове и се определя начинът за прилагането на тези правомощия.

В член 25 (Актове за изпълнение) на Комисията се предоставят правомощия да приема актове за изпълнение и се определя начинът за прилагане на тези правомощия.

В членове 26 (Оценка) и 27 (Клауза за преглед) се определят механизмите за оценка на ефективното прилагане на разпоредбите на директивата и, ако е необходимо, за тяхното изменение.

В член 28 (Транспониране) се предвижда задължение за държавите членки да приемат необходимите законодателни мерки за прилагането на настоящата директива.

В член 29 (Влизане в сила) се определя датата, на която директивата влиза в сила.

В член 30 (Адресати) се посочва, че адресати на настоящата директива са държавите членки.

Предложение за

ДИРЕКТИВА НА ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ И НА СЪВЕТА

**относно съпоставимостта на таксите по платежните сметки,
прехвърлянето на платежни сметки
и достъпа до платежни сметки за основни операции**

(текст от значение за ЕИП)

ЕВРОПЕЙСКИЯТ ПАРЛАМЕНТ И СЪВЕТЪТ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ,

като взеха предвид Договора за функционирането на Европейския съюз, и по-специално член 114 от него,

като взеха предвид предложението на Европейската комисия,

след предаване на проекта на законодателния акт на националните парламенти,

като взеха предвид становището на Европейския икономически и социален комитет¹²,

като взеха предвид становището на Комитета на регионите¹³,

след консултация с Европейския надзорен орган по защита на данните¹⁴,

в съответствие с обикновената законодателна процедура,

като имат предвид, че:

- (1) В съответствие с член 26, параграф 2 от ДФЕС вътрешният пазар обхваща пространство без вътрешни граници, в което е осигурено свободното движение на стоки, хора, услуги и капитали. Фрагментираният вътрешен пазар е в ущърб на конкурентоспособността, растежа и създаването на работни места в Съюза. Премахването както на преките, така и на косвените пречки пред правилното функциониране на вътрешния пазар е от съществено значение за неговото цялостно изграждане. Действията на ЕС по отношение на вътрешния пазар в сектора на финансовите услуги на дребно вече значително допринесоха за подобряване на трансграничната дейност на доставчиците на платежни услуги, разширяване на възможностите за избор за потребителите и повишаване на качеството и прозрачността на офертите.
- (2) Във връзка с това в Директива 2007/64/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 13 ноември 2007 г. относно платежните услуги във вътрешния пазар, за изменение на директиви 97/7/ЕО, 2002/65/ЕО, 2005/60/ЕО и 2006/48/ЕО и за отмяна на Директива 97/5/ЕО („Директива относно платежните услуги“) се определят основни изисквания за прозрачност по отношение на таксите, събирани от доставчиците на платежни услуги във връзка с услугите, предлагани по платежните сметки. В резултат на това дейността на доставчиците на

¹² ОВ С [...], [...] г., стр. [...].

¹³ ОВ С [...], [...] г., стр. [...].

¹⁴ ОВ С [...], [...] г., стр. [...].

платежни услуги бе съществено улеснена посредством създадените единни правила по отношение на предоставянето на платежните услуги и на свързаната с тях информация, намалената административна тежест и икономите на разходи.

- (3) За подобряването и развитието на единния пазар на банкови услуги на дребно обаче може да бъде направено още. По-специално, липсата на прозрачност и съпоставимост на таксите, както и трудностите при прехвърлянето на платежните сметки продължават да издигат бариери пред разгръщането на един напълно интегриран пазар.
- (4) Съществуващите понастоящем условия на единния пазар могат да ограничат доставчиците на услуги при упражняването на свободния им избор на установяване или предоставяне на услуги в рамките на Съюза, тъй като привличането на клиенти е трудно при навлизането на нов пазар. То често е свързано и с големи инвестиции, които са оправдани само ако доставчикът предвижда достатъчно възможности и съответно търсене от страна на потребителите. Ниската мобилност на потребителите по отношение на финансовите услуги на дребно се дължи до голяма степен на липсата на прозрачност и съпоставимост на таксите и предлаганите услуги, както и на трудностите при прехвърлянето на платежните сметки. Тези фактори обуславят също така свиване на търсенето, още повече в трансграничен контекст.
- (5) Освен това съществени пречки пред изграждането на единния пазар в сферата на платежните сметки могат да възникнат при фрагментиране на съществуващите правни уредби в отделните държави членки. Налице са различия в съществуващите на национално равнище разпоредби по отношение на платежните сметки, и по-специално по отношение на съпоставимостта на таксите и прехвърлянето на платежните сметки. По отношение на прехвърлянето на сметки липсата на единни задължителни мерки на равнището на ЕС бе причина за несходства в националните практики и мерки. Тези разлики са още по-ясно изразени що се отнася до съпоставимостта на таксите, за която на равнището на ЕС не съществуват никакви мерки, дори въз основа на саморегулиране. Ако предвид факта, че банките имат склонността да съобразяват практиките си с националните пазари, в бъдеще тези различия се разраснат, това ще доведе до повишаване на разходите за извършване на дейност в друга държава спрямо разходите за местните доставчици и така ще направи осъществяването на стопанска дейност зад граница по-малко привлекателно. Трансграничната дейност в рамките на вътрешния пазар е възпрепятствана от пречките, които стоят пред възможността на потребителите да откриват платежни сметки зад граница. Съществуващите рестриктивни критерии за допустимост могат да попречат на европейските граждани да се придвижват свободно в рамките на Съюза. Предоставянето на достъп до платежна сметка за всички потребители ще им даде възможност за участие на вътрешния пазар и за оползотворяване на предимствата на единния пазар.
- (6) Освен това, тъй като част от потенциалните клиенти не откриват сметки, защото им е отказано или защото липсва предлагане на подходящи продукти, потенциалното търсене на свързани с платежните сметки услуги в ЕС понастоящем не е напълно използвано. По-широкото участие на потребителите на вътрешния пазар допълнително ще стимулира доставчиците на платежни услуги да навлязат на нови пазари. Същевременно създаването на условия, които позволяват на всички потребители да получат достъп до платежна сметка,

е необходимо за насърчаване на тяхното участие на вътрешния пазар и за предоставянето на възможност да се възползват от предимствата, които единният пазар носи.

- (7) Решаването на проблемите с прозрачността и съпоставимостта бе предвидено в инициатива за саморегулиране, предприета от страна на банковия сектор. Окончателно споразумение по този въпрос обаче не бе постигнато. По отношение на прехвърлянето на платежни сметки общите принципи, разработени през 2008 г. от Комитета на европейската банкова индустрия, предлагат примерен механизъм за прехвърляне на банкови сметки при доставчици на платежни услуги, намиращи се на територията на една и съща държава членка. Поради необвързващия им характер обаче тези принципи се прилагат непоследователно в рамките на ЕС, а резултатите са незадоволителни. Освен това те касаят само прехвърлянето на банкови сметки на национално равнище и не се отнасят до прехвърлянето на сметки зад граница. Накрая, що се отнася до достъпа до платежна сметка за основни операции, в Препоръка 2011/442/ЕС на Комисията от 18 юли 2011 г. държавите членки се приканват да предприемат необходимите мерки, за да гарантират нейното изпълнение не по-късно от шест месеца след датата на публикуването ѝ. До този момент само няколко държави членки прилагат основните принципи на препоръката.
- (8) Следователно създаването на единен набор от разпоредби е от решаващо значение за преодоляването на проблемите, свързани с ниската мобилност на клиентите, и по-специално за постигането на по-добра съпоставимост на свързаните с платежните сметки услуги и такси, като и за стимулиране на прехвърлянето на платежните сметки и предотвратяването на ситуации, в които потребителите, желаещи да открият платежна сметка зад граница, са дискриминирани въз основа на своето местопребиваване. Също така от съществено значение е да се приемат подходящи мерки за насърчаване на участието на потребителите на пазара на платежни сметки. Тези мерки ще стимулират навлизането на доставчици на платежни услуги на вътрешния пазар и ще осигурят равни условия, като по този начин ще се засили конкуренцията и ще се осигури по-ефективно разпределение на ресурсите в рамките на финансовия пазар на дребно в ЕС в полза както на предприятията, така и на потребителите. В допълнение, прозрачността по отношение на информацията за таксите и възможностите за прехвърляне на платежна сметка, в съчетание с правото на достъп до основни услуги по платежните сметки, ще дадат възможност на гражданите на ЕС да се движат свободно и по-лесно да закупуват стоки и услуги в рамките на Съюза, като по този начин се възползват от един напълно функциониращ вътрешен пазар в областта на финансовите услуги на дребно, и ще допринесат за допълнителното му развитие.
- (9) Настоящата директива се прилага по отношение на платежните сметки на потребителите. Следователно сметките на предприятията, включително малките или микропредприятията, са извън нейния обхват, освен ако се касае за сметки, притежавани в лично качество. Освен това настоящата директива не обхваща спестовните сметки, по които платежните операции могат да бъдат по-ограничени.
- (10) Определенията в настоящата директива са съгласувани с използваните в други законодателни актове на Съюза, и по-специално в Директива 2007/64/ЕО и в Регламент (ЕС) № 260/2012 на Европейския парламент и на Съвета от 14 март

2012 г. за определяне на технически и бизнес изисквания за кредитни преводи и директни дебети в евро и за изменение на Регламент (ЕО) № 924/2009¹⁵.

- (11) За потребителите е изключително важно да разбират таксите по платежните сметки, за да могат да сравняват офертите на различните доставчици на платежни услуги и да направят информиран избор за това коя сметка е най-подходяща от гледна точка на техните нужди. Съпоставянето на таксите е невъзможно, ако за едни и същи платежни услуги доставчиците използват различна терминология и представят информацията в различен формат. Стандартизираната терминология, в съчетание със съобразена за целта и представена в единен формат информация относно таксите за най-представителните платежни услуги, може да улесни потребителите както при разбирането, така и при съпоставянето на таксите.
- (12) Потребителите биха имали най-голяма полза от информация, която е кратка, ясна и лесна за съпоставяне между различните доставчици на платежни услуги. Инструментите, с които потребителите разполагат за съпоставянето на офертите за платежни сметки, не биха били ефективни, ако времето, инвестирано в преглеждане на дълги списъци с такси за различни услуги, е повече, отколкото е ползата от избора на офертата с най-добро съотношение цена-качество. Съответно е необходимо в рамките на държавите членки да се стандартизира терминологията за таксите по отношение само на най-представителните понятия и определения, с цел да се избегне рискът от твърде много информация.
- (13) Терминологията относно таксите следва да бъде определяна от националните компетентни органи, като се предвиди възможност за отчитане на особеностите на местните пазари. За представителни се считат само услугите, за които се събират такси от страна на поне един доставчик на платежни услуги в държавата членка. Освен това, когато е възможно, терминологията по отношение на таксите следва да бъде стандартизирана на равнището на ЕС, като по този начин ще се осигури възможност за съпоставяне в целия Съюз. Европейският банков орган (ЕБО) следва да изготви насоки, с помощта на които да помогне на държавите членки да определят най-представителните платежни услуги, за които се събират такси на национално равнище.
- (14) След като националните компетентни органи изготвят предварителни списъци с най-представителните услуги, за които се събират такси на национално равнище, наред със съответните термини и определения, Комисията следва да ги прегледа, за да определи, посредством делегирани актове, услугите, които са общи за мнозинството от държавите членки, и да предложи стандартизирани на равнището на ЕС термини и определения за тях.
- (15) За да улеснят потребителите при съпоставянето на таксите по платежните сметки в рамките на единния пазар, доставчиците на платежни услуги следва да им предоставят списък на таксите за услугите, за които се отнася стандартизираната терминология. Това ще допринесе за създаването на условия на равнопоставеност между кредитните институции, които се конкурират на пазара на платежни сметки. Документът с информация за таксите следва да съдържа информация само за най-представителните платежни услуги във всяка държава членка, като в съответните случаи се използват термините и определенията, стандартизирани на равнището на ЕС. За да могат потребителите по-добре да разбират таксите, които следва да плащат за своята платежна

¹⁵ ОВ L 94, 30.3.2012 г., стр. 22.

сметка, те трябва да разполагат с речник, в който да бъдат обяснени поне таксите и услугите, включени в списъка. Речникът следва да бъде полезен инструмент за потребителите, който ги улеснява в разбирането на смисъла на таксите и им осигурява възможности за избор в рамките на по-широк набор от оферти за платежни сметки. Също така е необходимо да се въведе задължението доставчиците на платежни услуги да информират потребителите най-малко веднъж годишно за всички такси, начислявани по техните сметки. Необходимо е да се предоставя последваща информация в специално изготвено за целта сведение. То следва да съдържа пълна информация за начислените такси, така че потребителят да има възможност да разбере за каква такса се отнася всеки от разходите и да прецени дали е необходимо да промени модела си на потребление или да се прехвърли към друг доставчик. Тази полза за потребителите може да бъде подсилена чрез последващата информация за таксите, която да включва същите услуги, за които се отнася и предварителната информация.

- (16) За да бъдат удовлетворени нуждите на потребителите, е необходимо да се гарантира, че информацията за таксите е точна, ясна и съпоставима. В настоящата директива следва да бъдат определени общи изисквания за представяне на документа с информация за таксите и сведението за таксите, за да се гарантира, че информацията е разбираема и съпоставима за потребителите. В документа с информация за таксите и сведението за таксите всяка държава членка следва да използва един и същи формат и еднаква поредност на елементите и рубриците, давайки възможност на потребителите да сравнят двата документа и да разберат представената в тях информация, като извлекат в максимална степен полза от нея. Документът с информация за таксите и сведението за таксите трябва ясно да се отличават от останалите документи с помощта на общ знак.
- (17) С цел да се гарантира последователно използване в целия Съюз на приложимата на равнището на ЕС терминология, държавите членки следва да установят задължение за доставчиците на платежни услуги при кореспонденцията с потребителите да използват приложимата на равнището на ЕС терминология, заедно с останалата национална стандартизирана терминология, установена в предварителния списък, включително в документа с информация за таксите и сведението за таксите. При обозначаването на услугите си доставчиците на платежни услуги могат да използват търговски наименования, освен в документа с информация за таксите и сведението за таксите.
- (18) Уебсайтовете за съпоставяне на такси са ефективно средство за потребителите при оценката на предимствата на различните оферти за платежни сметки, предлагани в единното пазарно пространство. Те могат да осигурят баланс между необходимостта от кратка и ясна и същевременно пълна и изчерпателна информация, давайки възможност на ползвателите при наличие на интерес да получат по-подробни данни. Чрез тях могат да бъдат снижени и разходите за набиране на информация, тъй като на потребителите няма да се налага да събират информацията поотделно от различните доставчици на платежни услуги.
- (19) За да получат безпристрастна информация относно банковите такси, потребителите следва да имат достъп до уебсайтове за съпоставяне на такси, които са оперативно независими от доставчиците на платежни услуги. Следователно държавите членки следва да гарантират, че най-малко един

уебсайт за съпоставяне на такси е на разположение на потребителите на съответната им територия. Уебсайтовете за съпоставяне на такси могат да бъдат поддържани от компетентните органи, други публични органи и/или акредитирани частни оператори. Държавите членки следва да създадат схема за доброволна акредитация, чрез която частните оператори на уебсайтове за съпоставяне на такси да могат да кандидатстват за акредитация в съответствие с определени критерии за качество. В случай че не бъде акредитиран уебсайт, поддържан от частен оператор, уебсайтът за съпоставяне на такси следва да бъде създаден от компетентен орган или от друг публичен орган. Създадените по този начин уебсайтове също трябва да отговарят на критериите за качество.

- (20) Широко разпространена е практиката доставчиците на платежни услуги да предлагат платежни сметки като част от пакети, в които са включени други финансови продукти или услуги. Тази практика може да бъде начин доставчиците на платежни услуги да разнообразят предлагането си и да се конкурират помежду си и в крайна сметка може да бъде от полза за потребителите. Според проведено през 2009 г. проучване на Комисията относно обвързаните продажби във финансовия сектор, както и съгласно други консултации и подадени потребителски жалби по този въпрос, доставчиците на платежни услуги може да предлагат банкови сметки в пакет заедно с други продукти, които потребителите обаче не желаят и които не са от съществено значение за платежните сметки, като например услуги за жилищно застраховане. Освен това наблюденията показват, че тези практики могат да ограничат прозрачността и съпоставимостта на цените, както и избора на потребителите и да повлияят отрицателно на тяхната мобилност. Следователно държавите членки следва да гарантират, че когато доставчиците на платежни услуги предлагат платежни сметки като част от пакети, на потребителите се предоставя информация поотделно за таксите, които се начисляват за платежната сметка, и за всяка една от другите включени в пакета финансови услуги. Тези задължения не се отнасят за услуги, които принципно са свързани с използването на платежната сметка, като теглене на суми, електронни преводи или платежни карти. Поради това тези услуги следва да бъдат изключени от обхвата на тези разпоредби.
- (21) Потребителите са мотивирани да прехвърлят платежната си сметка само ако тази процедура не е твърде обременяваща от административна или финансова гледна точка. Процедурата по прехвърляне на платежна сметка към друг доставчик на платежни услуги трябва да бъде ясна и бърза. Ако за прехвърлянето на платежна сметка доставчиците на платежни услуги начисляват такси, те трябва да съответстват на разходите, които доставчиците на платежни услуги действително извършват за нея. С цел да се постигне положителен ефект по отношение на конкуренцията, прехвърлянето на платежните сметки следва да бъде улеснено и на трансгранично равнище. Като се има предвид, че прехвърлянето на платежните сметки зад граница може да се окаже по-сложно, отколкото на национално ниво, и може да се наложи доставчиците на платежни услуги да приспособят и прецизират своите вътрешни процедури, за него следва да бъдат предвидени по-дълги срокове. При прегледа на предложената директива е необходимо да се прецени дали тези различни срокове да продължат да се прилагат.
- (22) Процедурата за прехвърляне на платежни сметки следва да бъде възможно най-опростена за потребителя. Съответно държавите членки следва да гарантират, че

приемащият доставчик на платежни услуги е този, който започва процедурата по прехвърлянето и я управлява от името на потребителя.

- (23) Потребителите следва да могат да поискат от приемащия доставчик на платежни услуги да прехвърли всички периодични плащания или част от тях, както и салдото по сметката, като в идеалния случай това следва да стане в рамките на една среща с приемащия доставчик на платежни услуги. За тази цел потребителите следва да могат да подпишат само един документ, с който дават своето съгласие за извършването на посочените по-горе задачи. Преди да даде съгласието си, потребителят следва да бъде уведомен за всички стъпки на процедурата, необходими за извършване на прехвърлянето на платежната сметка.
- (24) За успешното изпълнение на процедурата е необходимо съдействие от страна на прехвърлящия доставчик на платежни услуги. Приемащият доставчик на платежни услуги следва да получи от прехвърлящия доставчик на платежни услуги цялата информация, която счита за необходима за възобновяване на периодичните плащания по новата платежна сметка. Тази информация обаче не следва да превишава това, което е необходимо за прехвърлянето на платежната сметка, а приемащият доставчик на платежни услуги не следва да изисква несъществена с оглед на целта информация.
- (25) На потребителите не следва да се налага да заплащат глоби или да бъдат ощетявани финансово по друг начин в резултат на неточно изпълнени входящи кредитни преводи или директни дебити. Това важи в още по-голяма степен по отношение на определени категории платци и получатели, например предприятията за комунални услуги, които използват електронни средства (например бази данни) за съхраняване на информация за сметките на потребителите и извършват голям обем периодични операции с много на брой потребители.
- (26) Държавите членки следва да гарантират, че потребителите, които възнамеряват да открият платежна сметка, не са обект на дискриминация въз основа на своята националност или местопребиваване. От една страна, за доставчиците на платежни услуги е важно да гарантират, че техните клиенти не използват финансовата система за незаконни цели, като например измами, изпиране на пари или финансиране на тероризъм, но от друга те не следва да създават пречки за потребителите, които желаят да се възползват от предимствата на единния пазар, като закупуват платежни сметки зад граница.
- (27) Потребителите, които законно пребивават в Съюза и които нямат платежна сметка в определена държава членка, следва да бъдат в състояние да открият и използват платежна сметка за основни операции в тази държава членка. За да се гарантира възможно най-широк достъп до такива сметки, потребителите следва да имат достъп до тях независимо от финансовото си положение, като например безработица или неплатежоспособност на физическо лице, както и от местопребиваването си. Освен това правото на достъп до платежна сметка за основни операции във всяка държава членка следва да се предоставя при спазване на изискванията на Директива 2005/60/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 26 октомври 2005 г. за предотвратяване използването на финансовата система за целите на изпирането на пари и финансирането на

тероризъм¹⁶, по-специално във връзка с процедурите за надлежна проверка на клиентите.

- (28) Държавите членки следва да гарантират, че най-малко един доставчик на платежни услуги предлага на потребителите платежни сметки за основни операции. Достъпът до тях не трябва да бъде прекалено труден, нито да е свързан с твърде големи разходи за потребителите. В тази връзка държавите членки следва да вземат предвид такива фактори като местоположението на определените доставчици на платежни услуги на тяхната територия. С цел да се минимизира рискът за потребителите от финансово изключване, държавите членки следва да осигурят по-добро обучение в областта на финансите, включително в рамките на училищното образование, и да вземат мерки срещу свръхзадлъжнялостта. Освен това държавите членки следва да насърчават провеждането на инициативи от доставчиците на платежни услуги, които са насочени към предоставяне на платежни сметки за основни операции, съчетано с обучение по финансови въпроси.
- (29) За да упражнят правото си на достъп до платежна сметка за основни операции, потребителите не следва да притежават платежна сметка на същата територия. Когато не е възможно с помощта на електронни системи да се установи дали даден потребител вече притежава платежна сметка, доставчиците на платежни услуги следва да приемат от потребителите декларация като надеждно средство за удостоверяване, че те не притежават вече платежна сметка.
- (30) На потребителите следва да се гарантира достъп до широка гама от основни платежни услуги, във връзка с които държавите членки следва да определят минимален брой операции по начин, който взема предвид както нуждите на потребителите, така и търговската практика в съответната държава членка. Извън този списък от минимални услуги банките могат да прилагат обичайно начисляваните такси. Услугите, свързани с основните платежни сметки, следва да включват възможността за внасяне и теглене на пари. Потребителите следва да могат да извършват основни платежни операции като получаване на доходи или социални плащания, плащане на сметки или данъци и покупка на стоки и услуги, включително чрез директен дебит, кредитен превод или платежна карта. Услугите следва да дават на потребителите възможност за закупуване на стоки и услуги по интернет, както и за даване на платежни нареждания чрез системата за онлайн банкиране на доставчика на платежни услуги, ако той разполага с такава. Платежните сметки за основни операции обаче не следва да бъдат ограничени само до онлайн използване, тъй като това би създавало пречки за потребителите, които нямат достъп до интернет. По платежните сметки за основни операции потребителите не следва да имат достъп до услуга по овърдрафт. Държавите членки могат обаче да дадат възможност на доставчиците на платежни услуги да предлагат буферни инструменти за кредитиране за много малки суми по платежните сметки за основни операции.
- (31) За да се гарантира, че възможно най-широк кръг от потребители имат достъп до платежни сметки за основни операции, тези сметки следва да се предоставят безплатно или срещу приемлива такса. Освен това начисляваните на потребителя допълнителни такси за неспазване на условията по договора също следва да бъдат приемливи. Държавите членки следва да определят какво означава приемлива такса въз основа на обстоятелствата в конкретната държава

---

¹⁶ ОВ L 309, 25.11.2005 г., стр. 15.

членка. За да се осигури последователно и ефикасно прилагане на принципа за начисляване на приемливи такси, ЕБО следва да има за задача изготвянето на насоки по отношение на общите критерии, определени в настоящата директива.

- (32) Доставчикът на платежни услуги следва да отказва откриването на платежна сметка за основни операции или да прекратява договор за такава сметка само при специални обстоятелства, като например неспазване на законодателството относно изпирането на пари и финансирането на тероризма или в областта на предотвратяването и разследването на престъпления. Дори в тези случаи отказът е обоснован само когато потребителят не спазва разпоредбите на посоченото законодателство, а не когато процедурата за проверка на спазването на законодателството е твърде сложна или е свързана с разходи.
- (33) Държавите членки и доставчиците на платежни услуги следва да предоставят на потребителите ясна и разбираема информация относно правото на банкова сметка за основни операции. Информацията следва да обхваща основните характеристики и условията за използването на сметката, а също и стъпките, които потребителите трябва да предприемат, за да упражнят правото си на достъп до платежна сметка за основни операции. По-специално, потребителите следва да бъдат информирани, че за да имат достъп до платежна сметка за основни операции, не са длъжни да закупват допълнителни услуги.
- (34) Държавите членки следва да определят компетентни органи, които са оправомощени да осигурят прилагането на настоящата директива и на които са предоставени правомощия за разследване и прилагане на законодателството. Определените компетентни органи следва да разполагат с подходящи ресурси за изпълнението на своите задължения. Държавите членки следва да могат да определят различни компетентни органи за изпълнението на широкообхватните задължения, установени в настоящата директива.
- (35) Потребителите следва да имат достъп до ефикасни и ефективни процедури за извънсъдебно разрешаване на спорове, възникнали във връзка с права и задължения, установени по силата на настоящата директива. Достъп до този вид процедури вече е осигурен с Директива 2013/.../ЕС що се отнася до съответните договорни спорове. Потребителите следва да имат достъп обаче до извънсъдебни процедури за разрешаване на спорове също и в случаите на преддоговорни спорове относно права и задължения, възникнали по силата на настоящата директива, например когато на потребителите е отказан достъп до платежна сметка за основни операции. Спазването на разпоредбите на настоящата директива налага обработването на лични данни на потребителите, което е уредено в Директива 95/46/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 24 октомври 1995 г. за защита на физическите лица при обработването на лични данни и за свободното движение на тези данни¹⁷. Следователно в настоящата директива следва бъдат спазени разпоредбите, установени в Директива 95/46/ЕО и в националните закони за нейното прилагане.
- (36) С цел да се постигнат целите, определени в настоящата директива, на Комисията следва да бъде делегирано правомощието да приема актове в съответствие с член 290 от Договора за определяне на стандартизирана терминология на равнището на ЕС за платежните услуги, които са общи за няколко държави членки, и съответстващите определения.

¹⁷ ОВ L 281, 23.11.1995 г., стр. 31.

- (37) За да се осигурят еднакви условия за прилагането на настоящата директива, на Комисията следва да бъдат предоставени изпълнителни правомощия. Те трябва да бъдат свързани с определянето на формата на документа с информация за таксите, неговия общ знак и поредността, в която следва да се представят включените в него услуги, както и формата на сведението за таксите, неговия общ знак и поредността, в която следва да се представят включените в него услуги. Тези правомощия следва да се упражняват в съответствие с Регламент (ЕС) № 182/2011 на Европейския парламент и на Съвета от 16 февруари 2011 г. за установяване на общите правила и принципи относно реда и условията за контрол от страна на държавите членки върху упражняването на изпълнителните правомощия от страна на Комисията.
- (38) В срок от три години от влизането в сила на настоящата директива и на всеки две години след това държавите членки следва да получават на годишна база надеждни статистически данни за функционирането на мерките, които се въвеждат с настоящата директива. Те следва да използват всички релевантни източници на информация и да съобщават тази информация на Комисията.
- (39) Следва да бъде извършен преглед на настоящата директива пет години след влизането ѝ в сила, за да бъдат взети под внимание промените на пазара, като например появата на нови видове платежни сметки и платежни услуги, както и промените в други области на правото на Съюза и натрупаният от държавите членки опит. В прегледа следва да се направи оценка на това дали в резултат на въведените мерки е постигнато по-добро разбиране от страна на потребителите по отношение на таксите по платежните сметки, по-добра съпоставимост на платежните сметки и улеснено прехвърляне на тези сметки. В него следва също така да се определи колко платежни сметки за основни операции са били открити, включително от потребителите, които преди това не са притежавали банкова сметка. Следва да се прецени и дали удълженият срок за доставчиците на платежни услуги, които извършват трансгранично прехвърляне на сметки, да бъде запазен за по-дълъг период от време, както и дали разпоредбите относно информацията, която следва да бъде предоставяна от доставчиците на платежни услуги по отношение на предлаганите пакетни продукти, е достатъчна и дали са необходими допълнителни мерки. Комисията следва да представи доклад на Европейския парламент и на Съвета, придружен, в зависимост от случая, от законодателни предложения.
- (40) Настоящата директива е съобразена с основните права и принципите, възприети в Хартата на основните права на Европейския съюз.
- (41) В съответствие със Съвместната политическа декларация на държавите членки и на Комисията от 28 септември 2011 г. относно обяснителните документи¹⁸ държавите членки се задължават в обосновани случаи да прилагат към съобщението за своите мерки за транспониране един или повече документи, обясняващи връзката между елементите на дадена директива и съответните елементи от националните актове за транспониране. По отношение на настоящата директива законодателят счита представянето на такива документи за обосновано,

---

¹⁸ ОВ С 369, 17.12.2011 г., стр. 14.

ПРИЕХА НАСТОЯЩАТА ДИРЕКТИВА:

ГЛАВА I

ПРЕДМЕТ, ПРИЛОЖНО ПОЛЕ И ОПРЕДЕЛЕНИЯ

Член 1

Предмет и приложно поле

1. В настоящата директива се определят разпоредби за прозрачност и съпоставимост на таксите, начислявани на потребителите по платежните сметки, които те притежават в рамките на Европейския съюз и които са им предоставени от намиращи се на територията на Съюза доставчици на платежни услуги, както и разпоредби относно прехвърлянето на платежни сметки в рамките на Съюза.
2. С настоящата директива се определя и рамка за разпоредбите и условията, съгласно които държавите членки гарантират правото на потребителите да откриват и използват платежни сметки за основни операции в Съюза.
3. Откриването и използването на платежна сметка за основни операции съгласно настоящата директива се извършва в съответствие с разпоредбите на глава II от Директива 2005/60/ЕО.
4. Настоящата директива се прилага по отношение на доставчиците на платежни услуги, които се намират на територията на Съюза.

Член 2

Определения

За целите на настоящата директива се прилагат следните определения:

- а) „потребител“ означава всяко физическо лице, което извършва дейност, различна от неговата търговска дейност, стопанска дейност, занаят или професия;
- б) „платежна сметка“ означава сметка, водена на името на един или повече ползватели на платежни услуги и използвана за изпълнението на платежни операции;
- в) „платежна услуга“ означава платежна услуга съгласно определението в член 4, параграф 3 от Директива 2007/64/ЕО;
- г) „платежна операция“ означава действие, предприето от платеца или получателя, по внасяне, прехвърляне или теглене на средства, независимо от основното правоотношение между платеца и получателя;
- д) „доставчик на платежни услуги“ означава доставчик на платежни услуги съгласно определението в член 4, параграф 9 от Директива 2007/64/ЕО;
- е) „платежен инструмент“ означава платежен инструмент съгласно определението в член 4, параграф 23 от Директива 2007/64/ЕО;
- ж) „прехвърлящ доставчик на платежни услуги“ означава доставчик на платежни услуги, от когото се прехвърля информацията за всички периодични плащания или за част от тях;

- з) „приемащ доставчик на платежни услуги“ означава доставчик на платежни услуги, към когото се прехвърля информацията за всички периодични плащания или за част от тях;
- и) „платец“ е физическо или юридическо лице, което е титуляр на платежна сметка и разпорежда изпълнението на платежно нареждане по тази сметка или, когато липсва платежна сметка — физическо или юридическо лице, което дава платежно нареждане към сметката на получателя;
- й) „получател“ означава физическо или юридическо лице, определено като краен получател на средства, които са предмет на платежна операция;
- к) „такси“ означава евентуалните плащания, които потребителят дължи на доставчика на платежни услуги за предоставянето на платежни услуги или за извършването на операции по платежна сметка;
- л) „дълготраен носител“ означава всеки инструмент, който позволява на потребителя или на доставчика на платежни услуги да съхранява адресирана до него информация по начин, достъпен за последващи справки, за период от време, достатъчен за целите, за които е предоставена информацията, и който позволява непроменено възпроизвеждане на съхранената информация;
- м) „прехвърляне на платежна сметка“ означава прехвърляне от един доставчик на платежни услуги към друг, по искане на потребителя, на информацията относно всички или някои нареждания за периодични кредитни преводи, периодични директни дебити и периодични входящи кредитни преводи, извършвани по платежна сметка, със или без прехвърляне на положителното салдо по платежната сметка към новата платежна сметка или закриване на предишната сметка;
- н) „директен дебит“ означава платежна услуга по задължаване на платежна сметка на платеща, когато платежната операция се извършва по инициатива на получателя въз основа на дадено от платеща съгласие;
- о) „кредитен превод“ е национална или презгранична платежна услуга за заверяване на платежна сметка на получателя посредством една или няколко платежни операции, извършвани по платежна сметка на платеща от доставчика на платежни услуги, който води платежната сметка на платеща, въз основа на дадено от платеща разпореждане;
- п) „нареждане за периодични преводи“ означава услуга за заверяване на платежна сметка на получателя на редовни интервали от време посредством една или няколко платежни операции, извършвани по платежна сметка на платеща от доставчика на платежни услуги, който води платежната сметка на платеща, въз основа на дадено от платеща разпореждане;
- р) „средства“ означава банкноти, монети и безналични пари, както и електронни пари съгласно определението в член 2, параграф 2 от Директива 2009/110/ЕО¹⁹;
- с) „рамков договор“ означава договор за платежни услуги, с който се урежда бъдещото изпълнение на отделни или на поредица от платежни

¹⁹ ОВ L 267, 10.10.2009 г., стр. 7.

операции и който може да съдържа задължението и условията за откриване на платежна сметка.

ГЛАВА II

СЪПОСТАВИМОСТ НА ТАКСИТЕ, СВЪРЗАНИ С ПЛАТЕЖНИТЕ СМЕТКИ

Член 3

Списък на най-представителните платежни услуги, за които се събират такси на национално равнище, и разпоредби за стандартизирана терминология

1. Държавите членки гарантират, че компетентните органи, посочени в член 20, съставят предварителен списък, в който са включени най-малко 20 платежни услуги, представляващи поне 80 % от най-представителните платежни услуги, за които се събират такси на национално равнище. Списъкът съдържа термини и определения за всяка от включените в него услуги.
2. За целите на параграф 1 компетентните органи вземат предвид услугите, които:
  - (1) са най-често използвани от потребителите във връзка с техните платежни сметки;
  - (2) носят най-висок единичен разход за потребителите;
  - (3) носят най-големи общи разходи за потребителите;
  - (4) носят най-голяма печалба за доставчиците на платежни услуги за една услуга;
  - (5) носят най-голяма обща печалба за доставчиците на платежни услуги.

С цел да бъдат подпомогнати компетентните органи ЕБО разработва насоки в съответствие с член 16 от Регламент (ЕС) № 1093/2010.
3. В срок от шест месеца от влизането в сила на настоящата директива държавите членки представят на Комисията предварителните списъци, посочени в параграф 1.
4. На Комисията се предоставя правомощието да приема делегирани актове в съответствие с член 24 за определяне, въз основа на представените съгласно параграф 3 предварителни списъци, на стандартизирана терминология на равнището на ЕС за платежните услуги, които са общи най-малко за мнозинството от държавите членки. Стандартизираната терминология на равнището на ЕС включва общи термини и определения за общите услуги.
5. След публикуването в *Официален вестник на Европейския съюз* на посочените в параграф 4 делегирани актове всяка държава членка незабавно включва стандартизираната терминология на равнището на ЕС, приета по силата на параграф 4, в предварителния списък по параграф 1 и публикува този списък.

Член 4

Документ с информация за таксите и речник

1. Държавите членки гарантират, че преди сключването на договор за платежна сметка с потребителя доставчиците на платежни услуги предоставят на потребителя документ с информация за таксите, в който е включен списъкът на най-представителните платежни услуги, посочен в член 3, параграф 5, и съответните такси за всяка от тези услуги.
2. Когато една или повече от посочените в параграф 1 платежни услуги се предлагат като част от пакет от финансови услуги, в документа с информация за таксите се посочва кои от посочените в параграф 1 услуги са включени в пакета, таксата за целия пакет и таксата за всяка услуга, която не е посочена в параграф 1.
3. Думите „Документ с информация за таксите“ фигурират на видно място в началото на първата страница на документа с информация за таксите непосредствено до общия знак, който разграничава този документ от друга документация.
4. Държавите членки гарантират, че доставчиците на платежни услуги предоставят на потребителите речник, в който е включен най-малко списъкът с платежните услуги, посочени в параграф 1, и свързаните с тях определения.
5. Държавите членки въвеждат задължение за доставчиците на платежни услуги да гарантират, че при съставянето на речника се използва ясен и недвусмислен език, като се избягват техническите термини.
6. Доставчиците на платежни услуги гарантират безплатен и непрекъснат достъп до документа с информация за таксите и речника върху дълготраен носител в достъпни за потребителите помещения и в електронен формат на своите уебсайтове.
7. На Комисията се предоставя правомощието да приема актове за изпълнение в съответствие с член 26 за определяне на формата на документа с информация за таксите, неговия общ знак и поредността, в която услугите по член 3, параграф 5 се изброяват в документа с информация за таксите.

Член 5

Сведение за таксите

1. Държавите членки гарантират, че най-малко веднъж годишно доставчиците на платежни услуги предоставят на потребителите сведение за всички такси, платени от тях по техните платежни сметки.
2. Посоченото в параграф 1 сведение съдържа следната информация:
  - а) единичната такса, начислена за всяка услуга, колко пъти услугата е била използвана през съответния период, както и датата, на която е била използвана;
  - б) общия размер на платените такси за всяка предоставена услуга през съответния период;
  - в) общия размер на платените такси за всички предоставени услуги през съответния период;

3. Думите „Сведение за таксите“ фигурират на видно място в началото на първата страница на сведението непосредствено до общия знак, който разграничава сведението от друга документация.
4. На Комисията се предоставя правомощието да приема актове за изпълнение в съответствие с член 26 за определяне на формата на сведението за таксите, неговия общ знак и поредността, в която услугите по член 3, параграф 5 се представят в сведението за таксите.

Член 6

Информация за договорите и услугите

1. Държавите членки гарантират, че в информацията за своите договори и услуги доставчиците на платежни услуги използват в съответните случаи термините и определенията, съдържащи се в списъка на най-представителните платежни услуги по член 3, параграф 5.
2. Като наименование на своите услуги в информацията относно договорите и услугите доставчиците на платежни услуги могат да използват търговски марки, при условие че посочат, когато е приложимо, съответстващия им термин от списъка, посочен в член 3, параграф 5. Доставчиците на платежни услуги не използват търговски марки в документа с информация за таксите или в сведението за таксите.

Член 7

Уебсайтове за съпоставяне на такси

1. Държавите членки гарантират, че потребителите имат достъп до поне един уебсайт за съпоставяне на таксите, начислявани от доставчиците на платежни услуги за услугите, предлагани по платежните сметки на национално ниво, в съответствие с параграфи 2 и 3.
2. Държавите членки създават схема за доброволна акредитация на поддържаните от частни оператори уебсайтове за съпоставяне на таксите, начислявани от доставчиците на платежни услуги за услугите, които се предлагат по платежните сметки. За да получат акредитация, поддържаните от частни оператори уебсайтове за съпоставяне на такси:
  - а) са оперативно независими от който и да е доставчик на платежни услуги;
  - б) съставени са на ясен език и в съответните случаи в тях са използвани термините, посочени в член 3, параграф 5;
  - в) предоставят актуална информация;
  - г) осигуряват достатъчно широк поглед върху пазара на платежни сметки;
  - д) имат въведена действаща система за обработка на запитвания и оплаквания.
3. Когато няма акредитиран уебсайт съгласно параграф 2, държавите членки гарантират създаването на уебсайт от компетентния орган, посочен в член 20, или от всеки друг компетентен орган. Когато има акредитиран уебсайт в съответствие с параграф 2, държавите членки могат да вземат решение за създаването на допълнителен уебсайт от компетентния орган, посочен в член 20, или от всеки друг компетентен орган. Уебсайтовете, поддържани от

компетентния орган в съответствие с параграф 1, отговарят на условията, посочени в параграф 2, букви а) — д).

4. Държавите членки запазват правото си да откажат или да отнемат акредитацията на частните оператори в случай на неспазване на задълженията по параграф 2.
5. Държавите членки гарантират, че потребителите разполагат със съответната информация относно уебсайтовете, посочени в параграф 1. Това включва в съответните случаи поддържането на публично достъпен регистър на акредитираните уебсайтове за съпоставяне на такси.

Член 8

Платежни сметки, включени в пакетен продукт

1. Държавите членки гарантират, че когато платежните сметки се предлагат заедно с други услуги или продукти като част от пакетен продукт, доставчикът на платежни услуги уведомява потребителя дали е възможно платежната сметка да бъде закупена отделно и осигурява информация поотделно за разходите и таксите, свързани с всеки един от продуктите и услугите, предлагани в пакетния продукт.
2. Параграф 1 не се прилага в случаите, в които заедно с платежната сметка се предлагат само платежни услуги съгласно определението в член 4, параграф 3 от Директива 2007/64/ЕО.

ГЛАВА III ПРЕХВЪРЛЯНЕ НА ПЛАТЕЖНА СМЕТКА

Член 9

Предоставяне на услуга по прехвърляне на платежна сметка

Държавите членки гарантират, че доставчиците на платежни услуги предоставят услугата по прехвърляне на платежна сметка, посочена в член 10, за всички потребители, които са титуляри на платежна сметка при доставчик на платежни услуги, намиращ се на територията на Съюза.

Член 10

Услуга по прехвърляне на платежна сметка

1. Държавите членки гарантират, че услугата по прехвърляне на платежна сметка се извършва по инициатива на приемащия доставчик на платежни услуги и се предоставя в съответствие с разпоредбите в параграфи 2 — 7.
2. Услугата по прехвърляне на платежна сметка се извършва по инициатива на приемащия доставчик на платежни услуги. Приемащият доставчик на платежни услуги иска от потребителя писмено разрешение за изпълнението на услугата по прехвърляне на платежна сметка. С разрешението потребителят може да предостави изрично съгласие за изпълнението от страна на прехвърлящия доставчик на платежни услуги на всяка от задачите, посочени в параграф 3, букви д) и е), както и изрично съгласие за изпълнението от страна

на приемащия доставчик на платежни услуги на всички задачи, посочени в параграф 4, букви в) и г) и в параграф 5. С разрешението потребителят може изрично да поиска прехвърлянето от страна на прехвърлящия доставчик на платежни услуги на информацията, посочена в параграф 3, букви а) и б). В писменото разрешение се посочва и датата, от която периодичните плащания трябва да бъдат извършвани от сметката, открита при приемащия доставчик на платежни услуги.

3. В срок от един работен ден от получаването на писменото разрешение, посочено в параграф 2, приемащият доставчик на платежни услуги изисква от прехвърлящия доставчик на платежни услуги изпълнението на следните задачи:

- а) изпраща на приемащия доставчик на платежни услуги и на потребителя (при изрично отправено от него искане в съответствие с параграф 2) списък, съдържащ всички нареждания за периодични кредитни преводи и всички директни дебити, съгласието за които се съхранява при банката на платеца;
- б) изпраща на приемащия доставчик на платежни услуги и на потребителя (при изрично отправено от него искане в съответствие с параграф 2) наличната информация относно входящите кредитни преводи и директните дебити, съгласието за които се съхранява от получателя, извършени по сметката на потребителя за предходните 13 месеца.
- в) изпраща на приемащия доставчик на платежни услуги всякаква допълнителна информация, която счита за необходима за целите на прехвърлянето на платежната сметка;
- г) когато прехвърлящият доставчик на платежни услуги не разполага със система за автоматизирано прехвърляне на нарежданията за периодични преводи и директните дебити към сметката на потребителя, водена от приемащия доставчик на платежни услуги, отменя нарежданията за периодични преводи и преустановява приемането на директни дебити на датата, посочена в писменото разрешение;
- д) когато потребителят е представил изрично съгласие в съответствие с параграф 2, прехвърля положителното салдо по сметката, открита или водена от приемащия доставчик на платежни услуги, на датата, посочена от потребителя; и
- е) когато потребителят е представил изрично съгласие в съответствие с параграф 2, закрива сметката, водена от прехвърлящия доставчик на платежни услуги, на датата, посочена от потребителя.

4. След получаването на информацията, изискана от прехвърлящия доставчик на платежни услуги, посочен в параграф 3, приемащият доставчик на платежни услуги изпълнява следните задачи:

- а) в срок от седем календарни дни съставя посочените от потребителя нареждания за периодични кредитни преводи и ги изпълнява от датата, посочена в разрешението;
- б) приема директни дебити от датата, посочена в разрешението;
- в) когато потребителят е представил изрично съгласие в съответствие с параграф 2, уведомява платците, извършващи периодични кредитни

преводи по платежната сметка на потребителя, за данните на водената от приемащия доставчик на платежни услуги платежна сметка на потребителя. Ако приемащият доставчик на платежни услуги не разполага с цялата информация, необходима за уведомяването на платеца, той приканва потребителя или прехвърлящия доставчик на платежни услуги да предоставят липсващата информация;

- г) когато потребителят е представил изрично съгласие в съответствие с параграф 2, уведомява получателите на средства по директни дебити от сметката на потребителя за данните на сметката му, водена от приемащия доставчик на платежни услуги, и за датата, от която директните дебити ще се изпълняват от тази сметка. Ако приемащият доставчик на платежни услуги не разполага с цялата информация, необходима за уведомяването на получателя, той приканва потребителя или прехвърлящия доставчик на платежни услуги да предоставят липсващата информация;
  - д) когато потребителят избере лично да предостави посочената в букви в) и г) информация, дава на потребителя стандартни уведомителни писма, в които се посочват данните на новата сметка и посочената в разрешението начална дата.
5. Когато потребителят е представил изрично съгласие в съответствие с параграф 2, приемащият доставчик на платежни услуги може да предприеме изпълнението на допълнителни задачи, необходими за прехвърлянето на платежната сметка.
6. След получаването на искане от страна на приемащия доставчик на платежни услуги, прехвърлящият доставчик на платежни услуги изпълнява следните задачи:
- а) изпраща на приемащия доставчик на платежни услуги информацията, посочена в параграф 3, букви а), б) и в), в срок от седем календарни дни от получаване на искането;
  - б) когато прехвърлящият доставчик на платежни услуги не разполага със система за автоматизирано прехвърляне на нарежданията за периодични преводи и директните дебити към сметката на потребителя, водена от приемащия доставчик на платежни услуги, отменя нарежданията за периодични преводи и преустановява приемането на директни дебити по платежната сметка на датата, посочена в искането на приемащия доставчик на платежни услуги;
  - в) прехвърля положителното салдо по платежната сметка по сметката, водена от приемащия доставчик на платежни услуги;
  - г) закрива платежната сметка;
  - д) в съответствие с параграф 5 извършва всички допълнителни задачи, които са необходими за прехвърлянето на платежната сметка.
7. Без да се засягат разпоредбите на член 55, параграф 2 от Директива 2007/64/ЕО, прехвърлящият доставчик на платежни услуги не блокира платежни инструменти преди датата, съгласувана с приемащия доставчик на платежни услуги.
8. Държавите членки гарантират, че разпоредбите в параграфи 1 — 7 се прилагат също и когато услугата по прехвърляне на платежна сметка се извършва по

инициатива на доставчик на платежни услуги, който се намира на територията на друга държава членка.

9. В случая по параграф 8 сроковете, определени в параграфи 3, 4 и 6, се удвояват. Настоящата разпоредба подлежи на преглед в съответствие с член 27.

Член 11

Такси, свързани с услугата по прехвърляне на платежна сметка

1. Държавите членки гарантират, че потребителите имат безплатен достъп до личната си информация относно съществуващите нареждания за периодични преводи и директни дебити, съхранявана от прехвърлящия или от приемащия доставчик на платежни услуги.
2. Държавите членки гарантират, че прехвърлящият доставчик на платежни услуги предоставя изисканата от приемащия доставчик на платежни услуги информация в съответствие с член 10, параграф 6, буква а), без да събира такси от потребителя или от приемащия доставчик на платежни услуги.
3. Държавите членки гарантират, че евентуалните такси, които прехвърлящият доставчик на платежни услуги събира от потребителя при закриването на платежната сметка при него, са определени в съответствие с член 45, параграф 2 от Директива 2007/64/ЕО.
4. Държавите членки гарантират, че евентуалните такси, начислявани на потребителя от прехвърлящия или приемащия доставчик на платежни услуги за всяка от услугите, предвидени в член 10, с изключение на посочените в параграфи 1 — 3, са подходящи и съответстват на действителните разходи на доставчика на платежни услуги.

Член 12

Финансови загуби за потребителите

1. Държавите членки гарантират, че финансовите загуби, понесени от потребителя поради неспазване на задълженията по член 10 от страна на участващ в процедурата по прехвърляне на платежна сметка доставчик на платежни услуги, се възстановяват от този доставчик на платежни услуги.
2. Потребителите не понасят финансови загуби поради грешки или закъснения от страна на платец или получател при актуализирането на данните за платежните сметки на потребителите.

Член 13

Информация относно услугата по прехвърляне на платежна сметка

1. Държавите членки гарантират, че доставчиците на платежни услуги предоставят на потребителите информация относно услугата по прехвърляне на платежна сметка, която се отнася до:
  - а) функцията на прехвърлящия и на приемащия доставчик на платежни услуги на всеки етап от процедурата по прехвърляне на платежна сметка съгласно член 10;
  - б) сроковете за изпълнението на съответните етапи;

- в) евентуалните такси, които се начисляват във връзка с прехвърлянето на платежната сметка;
  - г) всяка информация, която ще бъде изискана от потребителя;
  - д) информация относно процедурите за алтернативно разрешаване на спорове, посочени в член 21.
2. На потребителите се осигурява непрекъснат и безплатен достъп до информацията на дълготраен носител във всички клонове на доставчиците на платежни услуги и в електронен формат на техните уебсайтове.

ГЛАВА IV ДОСТЪП ДО ПЛАТЕЖНИ СМЕТКИ

Член 14

Недискриминация

Държавите членки гарантират, че потребителите, пребиваващи законно в Съюза, не са обект на дискриминация въз основа на своята националност или местопребиваване, когато подават искане за откриване на платежна сметка или се опитват да открият и използват платежна сметка в рамките на Съюза.

Член 15

Право на достъп до платежна сметка за основни операции

1. Държавите членки гарантират, че най-малко един доставчик на платежни услуги на тяхната територия предлага на потребителите платежни сметки за основни операции. Държавите членки гарантират, че платежни сметки за основни операции се предлагат не само от доставчици на платежни услуги, чието предлагане на сметки е изцяло въз основа на онлайн банкиране.
2. Държавите членки гарантират, че потребителите, пребиваващи законно в Съюза, имат право да открият и използват платежна сметка за основни операции при доставчика или доставчиците на платежни услуги, посочени в параграф 1. Това право се прилага независимо от местопребиваването на потребителя. Държавите членки гарантират, че упражняването на това право не е твърде трудно или обременяващо за потребителя. Преди откриването на платежна сметка за основни операции доставчиците на платежни услуги проверяват дали потребителят е титуляр или не на платежна сметка на тяхната територия.
3. Доставчиците на платежни услуги не могат да откажат искане за откриване на платежна сметка за основни операции, освен в следните случаи:
  - а) когато потребителят вече е титуляр на платежна сметка при доставчик на платежни услуги на тяхната територия, което му позволява да използва платежните услуги, посочени в член 17, параграф 1;
  - б) когато не са изпълнени условията, определени в глава II от Директива 2005/60/ЕО.
4. Държавите членки гарантират, че в случаите, посочени в параграф 3, доставчикът на платежни услуги, в писмен вид и без да събира такса, незабавно уведомява потребителя за отказа, освен ако оповестяването на тази

информация би било в противоречие с целите на националната сигурност или обществения ред.

5. Държавите членки гарантират, че в случаите, посочени в параграф 3, буква б), доставчикът на платежни услуги взема подходящи мерки в съответствие с глава III от Директива 2005/60/ЕО.
6. Държавите членки гарантират, че достъпът и използването на платежна сметка за основни операции не са обвързани с покупката на допълнителни услуги.

Член 16

Характеристики на платежната сметка за основни операции

1. Държавите членки гарантират, че по платежната сметка за основни операции се предоставят следните платежни услуги:
  - а) услуги, позволяващи извършването на всички операции по откриване, използване и закриване на платежна сметка;
  - б) услуги, позволяващи внасяне на пари по платежна сметка;
  - в) услуги, позволяващи теглене на пари в брой от платежната сметка в рамките на Съюза;
  - г) изпълнение на следните платежни операции в рамките на Съюза:
    - (1) директни дебити;
    - (2) платежни операции, извършвани чрез платежна карта, включително онлайн плащания;
    - (3) кредитни преводи.
2. За всички услуги, посочени в параграф 1, държавите членки определят минимален брой операции, които ще бъдат предоставени на потребителя срещу евентуалната такса по член 17. Определя се приемлив минимален брой на операциите съобразно обичайната търговска практика в съответната държава членка.
3. Държавите членки гарантират, че за управлението и извършването на платежни операции от платежната си сметка за основни операции потребителят може да използва системата за онлайн банкиране на доставчика на платежни услуги, ако той разполага с такава.
4. Държавите членки гарантират, че на потребителя не се предлага овърдрафт заедно с платежната сметка за основни операции.

Член 17

Такси по платежните сметки за основни операции

1. Държавите членки гарантират, че услугите, посочени в член 16, се предоставят от доставчиците на платежни услуги безплатно или срещу приемлива такса.
2. Държавите членки гарантират, че таксите, събирани от потребителя за неспазване на задълженията му по рамковия договор, са приемливи.
3. Държавите членки гарантират, че компетентните органи определят кое е приемлива такса въз основа на един или няколко от следните критерии:
  - а) нивото на доходите в държавата;

- б) средното равнище на таксите по платежните сметки в съответната държава членка;
  - в) общия размер на разходите, свързани с предоставянето на платежната сметка за основни операции;
  - г) равнището на потребителските цени в държавата.
4. С цел да подпомогне компетентните органи, ЕБО разработва насоки в съответствие с член 16 от Регламент (ЕС) № 1093/2010.

Член 18

Рамкови договори и прекратяване

1. По отношение на рамковите договори за достъп до платежна сметка за основни операции се прилагат разпоредбите на Директива 2007/64/ЕО, ако не е предвидено друго в параграфи 2 и 3.
2. Доставчикът на платежни услуги може едностранно да прекрати рамков договор, когато е изпълнено поне едно от следните условия:
  - а) потребителят съзнателно е използвал сметката за престъпни дейности;
  - б) в продължение на над 12 последователни месеца по сметката не е осъществена операция;
  - в) потребителят съзнателно е предоставил невярна информация, за да получи платежна сметка за основни операции, когато предоставянето на вярната информация би довело до невъзможност за упражняване на това право;
  - г) потребителят вече не пребивава законно в Съюза или впоследствие е открил втора платежна сметка в държавата членка, в която той вече е титуляр на платежна сметка за основни операции.
3. Държавите членки гарантират, че когато доставчикът на платежни услуги прекрати договора за платежна сметка за основни операции, той уведомява потребителя, в писмен вид и без да събира такса, за причините и основанията за прекратяването най-малко 2 месеца, преди то да влезе в сила.

Член 19

Обща информация за платежните сметки за основни операции

1. Държавите членки гарантират въвеждането на мерки за повишаване на обществената осведоменост относно възможността за ползване на платежни сметки за основни операции, ценовите условия по тях, процедурите за упражняване на правото на достъп до платежна сметка за основни операции и начините за достъп до алтернативно разрешаване на спорове.
2. Държавите членки гарантират, че доставчиците на платежни услуги предоставят на потребителите информация относно спецификата на предлаганите платежни сметки за основни операции, свързаните с тях такси и условията за тяхното ползване. Държавите членки гарантират също така осведомяване на потребителите относно факта, че покупката на допълнителни услуги не е задължително условие за достъп до платежна сметка за основни операции.

ГЛАВА V

КОМПЕТЕНТНИ ОРГАНИ И АЛТЕРНАТИВНО РАЗРЕШАВАНЕ НА СПОРОВЕ

Член 20

Компетентни органи

1. Държавите членки определят компетентни органи, които да гарантират и контролират действителното спазване на настоящата директива. Компетентните органи предприемат всички необходими мерки за гарантиране спазването на нейните разпоредби. Те са независими от доставчиците на платежни услуги. Те са компетентни органи по смисъла на член 4, параграф 2 от Регламент (ЕС) № 1093/2010.
2. Посочените в параграф 1 органи притежават всички правомощия, необходими за изпълнението на задълженията им. Когато повече от един компетентен орган е оправомощен да гарантира и контролира действителното спазване на настоящата директива, държавите членки гарантират, че тези органи работят в тясно сътрудничество за ефективното изпълнение на функциите си.
3. Държавите членки уведомяват Комисията за определените компетентни органи, посочени в параграф 1, в срок от една година от влизането в сила на настоящата директива. Те уведомяват Комисията за разпределението на задълженията на тези органи. Те незабавно уведомяват Комисията за всяка последваща промяна във връзка с определянето и съответната компетентност на тези органи.

Член 21

Алтернативно разрешаване на спорове

Държавите членки гарантират, че потребителите имат достъп до ефикасни и ефективни процедури за извънсъдебно разрешаване на спорове във връзка с права и задължения, възникнали съгласно настоящата директива.

ГЛАВА VI

САНКЦИИ

Член 22

Административни мерки и наказания

Държавите членки установяват разпоредби за прилагането на административни мерки и наказания при нарушаване на националните разпоредби, приети в съответствие с настоящата директива, и вземат всички необходими мерки за осигуряване на изпълнението на мерките и наказанията. Административните мерки и наказания трябва да бъдат ефективни, пропорционални и възпиращи.

ГЛАВА VII ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

Член 23

Делегирани актове

На Комисията се предоставя правомощието да приема делегирани актове в съответствие с член 24 във връзка с член 3, параграф 4.

Член 24

Упражняване на делегираните правомощия

1. Правомощието да приема делегирани актове се предоставя на Комисията при спазване на предвидените в настоящия член условия.
2. Правомощието да приема делегирани актове, посочено в член 23, се предоставя на Комисията за неопределен срок, считано от датата на влизане в сила на настоящата директива.
3. Делегираните правомощия, посочени в член 23, може да бъдат оттеглени по всяко време от Европейския парламент или от Съвета. С решението за оттегляне се прекратяват посочените в него делегирани правомощия. То поражда действие в деня след публикуването на решението в *Официален вестник на Европейския съюз* или на по-късна, посочена в решението дата. То не засяга действителността на делегираните актове, които вече са в сила.
4. Веднага след като приеме делегиран акт, Комисията нотифицира акта едновременно на Европейския парламент и Съвета.
5. Делегиран акт, приет съгласно член 23, влиза в сила единствено ако нито Европейският парламент, нито Съветът са представили възражения в срок от 2 месеца след нотифицирането на акта на Европейския парламент и Съвета или ако преди изтичането на този срок и Европейският парламент, и Съветът са уведомили Комисията, че няма да представят възражения. Този срок се удължава с 2 месеца по инициатива на Европейския парламент или на Съвета.

Член 25

Актове за изпълнение

1. За приемането на актовете за изпълнение по силата на членове 4 и 5 Комисията се подпомага от Европейския банков комитет, създаден с Решение 2004/10/ЕО на Комисията. Той е комитет по смисъла на Регламент (ЕС) № 182/2011.
2. При позоваване на настоящия параграф се прилага член 5 от Регламент (ЕС) № 182/2011.

Член 26

Оценка

Държавите членки предоставят на Комисията информация по изброените по-долу въпроси, като за първи път тя се предоставя в срок от 3 години от влизането в сила на настоящата директива и на всеки 2 години след това:

- а) спазването от страна на доставчиците на платежни услуги на разпоредбите в членове 3 — 6;
- б) броя на акредитираните съгласно член 7 уебсайтове за съпоставяне на таксите;
- в) броя на прехвърлените платежни сметки, средния размер на таксата за прехвърляне на платежна сметка, броя на случаите, в които е отказано прехвърляне на платежна сметка.
- г) броя на откритите платежни сметки за основни операции, броя на отказите и основанията за тях, както и съответните такси.

Член 27

Клауза за преглед

1. Комисията представя на Европейския парламент и на Съвета, в срок от пет години от влизането в сила на настоящата директива, доклад за прилагането ѝ, който при необходимост се придружава от предложение.
2. При прегледа се оценява, въз основа също така на информацията, получена от държавите членки съгласно член 26, дали да се измени и актуализира списъкът на услугите, предоставяни по платежните сметки за основни операции, като се има предвид развитието на платежните инструменти и технологии.
3. При прегледа се оценява също така дали удължените срокове, установени в член 10, параграф 9, следва да бъдат запазени за по-дълъг период от време и дали са необходими допълнителни мерки освен мерките, приети в съответствие с членове 7 и 8 по отношение на уебсайтовете за съпоставяне на такси и пакетните продукти.

Член 28

Транспониране

1. Държавите членки приемат и публикуват законовите, подзаконовите и административните разпоредби, необходими за спазването на настоящата директива, най-късно до [една година от влизането в сила на настоящата директива]. Те незабавно съобщават на Комисията текста на тези разпоредби.
2. Те започват да прилагат тези разпоредби една година след влизането в сила на настоящата директива.
3. Когато държавите членки приемат тези разпоредби, в тях се съдържа позоваване на настоящата директива или то се извършва при официалното им публикуване. Условието и редът на позоваване се определят от държавите членки.
4. Държавите членки съобщават на Комисията текста на основните разпоредби от националното законодателство, които те приемат в областта, уредена с настоящата директива.

Член 29

Влизане в сила

Настоящата директива влиза в сила на двадесетия ден след публикуването ѝ в *Официален вестник на Европейския съюз*.

Член 30

Адресати

Адресати на настоящата директива са държавите членки в съответствие с Договорите.

Съставено в Брюксел на [...] година.

За Европейския парламент
Председател

За Съвета
Председател